

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом ректора
Національного університету
«Одеська політехніка»
від «18» липня 2022 року № 19

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГЕНДЕРНУ РІВНІСТЬ**

1. Загальні положення

1.1. Це Положення про гендерну рівність у Національному університеті «Одеська політехніка» (далі - Положення), розроблено з метою:

- утвердження гендерної рівності;
- недопущення дискримінації за ознакою статі;
- запобігання та протидію насильству за ознакою статі, у тому числі всім проявам насильства стосовно жінок;
- забезпечення рівної участі жінок і чоловіків у прийнятті важливих для університету рішень;
- забезпечення рівних можливостей жінкам і чоловікам щодо поєднання професійних та сімейних обов'язків;
- виховання і пропаганди серед працівників та осіб, які навчаються в університеті, культури гендерної рівності, поширення просвітницької діяльності у цій сфері;
- повагу до гідності кожної людини та визначає дієвий механізм врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями.

1.2. Дане Положення розроблено на підставі Конституції України, Закону України «Про освіту» (ст.ст. 3, 6), Закону України «Про вищу освіту» (ст.ст. 3; 4), Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» (ст. 6), Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (ст.ст. 3, 6); Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 (Конвенція Ради Європи ратифікована відповідно до Закону України 17 липня 1997 року № 475/97- ВР), Конвенції про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти (Конвенція ООН 1960 р.), Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (Конвенція ООН, ратифікована відповідно до Указу Президія Верховної Ради Української РСР 24 грудня 1980 року № 1369-Х), Конвенції про викорінення насильства та домагань на робочому місці (Конвенція МОП від 21.06.2019 №190), Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (конвенція Ради Європи від 11.05.2011) та інших нормативно-правових актів України.

1.3. Національний університет «Одеська політехніка» (далі – університет) засуджує прояви дискримінаційного характеру та гендерне насильство, у тому числі, сексуальні домагання на робочому місці та в освітньому процесі, та зобов'язується сприяти протидії цьому явищу.

1.4. З метою запобігати сексуальним домаганням в університеті заборонені:

- дискримінаційні висловлювання (містять образливі, що принижує твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо);
- утиски (небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери);

- мова ненависті (висловлювання, що містять образи, погрози чи заклики до насильства щодо певної особи чи груп на підставі статі).

1.5. Дія Положення спрямована на:

- недопущення дискримінації та сексуальних домагань;
- своєчасне реагування на порушення;
- створення умов для своєчасного виявлення фактів дискримінації та забезпечення ефективного захисту осіб та/або груп осіб, які постраждали від дискримінації.

1.6. Політика попередження і боротьби із дискримінацією та сексуальними домаганнями застосовується в університеті під час працевлаштування, трудових відносин, оплати праці, навчального процесу тощо.

1.7. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цього Положення (співробітники/-ці деканатів, співробітники/-ці відділу комунікацій, члени/-кині студентського самоврядування, керівництво), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин університетом необхідне для захисту безпеки інших).

1.8. Університет створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються особам, які навчаються або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації.

1.9. Повідомлення про дискримінацію, сексуальні домагання розглядає Комісія з етики та управлінням конфліктами відповідно до цього Положення.

1.10. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному у Законах України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

2. Роль Комісії з етики та управлінням конфліктами щодо гендерної рівності

2.1. Комісія запобігає будь-яким формам дискримінації та здійснює заходи щодо протидії дискримінації, а саме:

- здійснює контроль за дотриманням принципу недискримінації в університеті;
- проводить моніторинг та узагальнює результати дотримання принципу недискримінації в університеті;
- розглядає звернення осіб та/або груп осіб з питань дискримінації;
- веде облік та узагальнює випадки дискримінації в університеті;
- висвітлює у щорічній доповіді питання запобігання та протидії

дискримінації та дотримання принципу недискримінації;

- здійснює співпрацю з міжнародними організаціями, відповідними органами закордонних країн з питань дотримання міжнародних стандартів недискримінації;

- здійснює інші повноваження, визначені Конституцією і законами України.

2.2. Комісія зобов'язана:

- сприяти інформаційно-роз'яснювальній роботі серед трудового колективу та осіб, які навчаються, щодо запобігання сексуальним домаганням та будь-яких проявів дискримінації;

- надавати інформаційну та консультативну підтримку співробітникам та особам, які навчаються в університеті щодо запобігання сексуальним домаганням та дискримінації;

- отримувати та розглядати скарги та повідомлення про дискримінацію, сексуальні домагання;

- надавати пропозиції щодо внесення змін до цього Положення та інших положень та процедур щодо запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією;

- у роботі дотримуватись засад поваги до приватного життя та захисту персональних даних працівників та осіб, які навчаються в університеті.

2.3. Питання, що належать до компетенції Комісії, розглядаються на її засіданнях, які проводяться за потребою.

Засідання проводиться у разі:

- ініціювання головою або будь-яким членом комісії розслідування за фактом отримання ними скарги та/або повідомлення про дискримінацію, сексуальні домагання;

- ініціювання головою засідання з питань виконання передбачених цим положенням повноважень/обов'язків.

2.4. Засідання комісії може проводитись за допомогою дистанційних засобів зв'язку у реальному часі (онлайн-трансляції засідання, чати, участь у засіданні за допомогою інтернет-месенджерів тощо).

2.5. За результатами розгляду скарги та /або повідомлення комісія напрацьовує шляхи врегулювання. Протоколом фіксується хід засідання додатком до якого є «Пропозиції щодо врегулювання ситуації».

2.6. Голова та члени Комісії:

- сприяють проведенню антидискримінаційної інформаційної кампанії в університеті, зокрема майстер-класів, тренінгів та інших форм навчання з питань прав людини та попередження дискримінації або сексуальних домагань;

- надає керівництву пропозиції щодо участі університету у спільних проектах навчання з питань попередження дискримінації або сексуальних домагань в Україні та за кордоном;

- приймає скарги та/або повідомлення про дискримінацію, сексуальні домагання та ініціює їх розгляд комісії.

2.7. Члени Комісії мають право знайомитись із матеріалами розслідування (скаргами, повідомленнями, поясненнями тощо).

2.8. Член Комісії у будь-який час має право скласти з себе повноваження

2.9. Комісія подає щорічний звіт ректору університету, який повинен містити:

- кількість та зміст скарг;
- матеріали стосовно прийнятих рішень щодо отриманих скарг;
- інформацію щодо виконання інших зобов'язань відповідно до цього Положення.

3. Процедури протидії дискримінації, примусу та сексуальним домаганням

3.1. Випадки дискримінації в університеті є неприйнятними та повинні бути зафіксовані.

3.2. Особа, яка зазнає дискримінацію, утиск, сексуальні домагання, перебуваючи у безпосередній небезпеці або спостерігаючи її стосовно інших осіб може звернутись з відповідною заявою скаргою до:

- керівника кафедри, або інституту, або підрозділу, в якому працює;
- голови або членів Комісії з етики та управлінням конфліктами;
- керівництва університету;
- громадських правозахисних організацій, які працюють в сфері забезпечення гендерної рівності;
- органів та організацій, що уповноважені законодавством України здійснювати заходи у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі.

3.3. Працівники та здобувачі освіти, які володіють інформацією про дискримінацію, утиск, сексуальні домагання, можуть повідомити про такі випадки Комісію або інший уповноважений орган.

Під час подання інформації (заяви/скарги) за можливості слід зазначити:

- ім'я особи, яка, ймовірно, відчула заборонену дискримінацію або сексуальне домагання;
- ім'я особи, з боку якої, ймовірно, відбулася дискримінація або сексуальне домагання;
- дата інциденту;
- час інциденту;
- місце інциденту;
- факти та докази, що підтверджують таку поведінку.

4. Порядок розгляду скарги Комісією

4.1. Заява/скарга, яка надходить до Комісії повинна містити опис порушення права особи, зазначення моменту (часу), коли відбулося порушення, факти та можливі докази, що підтверджують скаргу.

4.2. Заява/скарга повинна бути розглянута протягом 10 днів із дня отримання Комісією такого повідомлення. У разі, якщо скарга щодо вчинення сексуальних домагань стосується неповнолітньої особи, Комісія обов'язково проводить зустрічі з батьками (законними представниками) неповнолітньої особи.

4.3. Після прийняття заяви/скарги до розгляду Комісія:

- обов'язково інформує ректора університету;

- проводить засідання Комісії на якому вирішується чи розгляд скарги належить до компетенції Комісії;
- в разі необхідності звертається до скаржника/скаржниці за уточнюючою та/або додатковою інформацією;
- призначає дату проведення зустрічі зі сторонами конфлікту, яка не може перевищувати 10 календарних днів з моменту отримання скарги.

4.4. У визначену дату Комісія проводить зустріч зі скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою (потенційним порушником/порушницею).

4.5. При проведенні зустрічі, кожна сторона матиме однакові можливості в рамках процесу розгляду скарги, включаючи: письмове повідомлення про занепокоєння, можливість відповісти та назвати можливих свідків та докази. Дослідження забороненої дискримінації або сексуальної поведінки проводяться з дотриманням принципів своєчасності, справедливості та захисту персональних даних.

4.6. Комісія, вивчивши скаргу, надає консультації обом сторонам, пропонує способи вирішення ситуації, що виникла у зв'язку з конфліктною ситуацією (які не передбачають прийняття адміністративних/ дисциплінарних/ кримінальних рішень). У разі досягнення спільного рішення розгляд заяви/скарги завершується. На вимогу сторін конфлікту спільне рішення оформлюється у письмовій формі. Примірник такого спільного рішення повинен зберігатися в Комісії протягом п'яти років.

4.7. На підставі згоди сторін та/або рішення Комісії можуть надаватися пропозиції керівництву університету у встановленому чинним законодавством порядку щодо реалізації рішення.

4.8. Звернення із заявою/скаргою до Комісії не позбавляє заявника права звернутись до суду за захистом своїх прав. У разі незгоди з рішенням комісії заявник може звернутись до суду.

5. Прикінцеві положення

5.1. Дане Положення затверджується та вводиться в дію наказом ректора університету.

5.2. Зміни та доповнення до даного Положення оформлюються шляхом викладання його в новій редакції та затверджуються в тому ж порядку, що і саме Положення

Начальник відділу МПП

В.В. Лебідь